

възстания. То прѣдставляваше срѣдоточие и главна сила въ политическата борба на българския народъ, нему принадлежатъ инициативата за възстанията прѣзъ 1862—68 година.

Съ изгрѣването на свободата, у българския народъ съ въдворяването въ българската земя на правда, истинско правосъдие и редъ, — хайдутството прѣстава да сжществува; на земята, обагрена съ кръвта на вѣковнитѣ защитници по балканскитѣ гори и долини, гдѣто нинѣ въ хиляди пѣсни се възпѣватъ свободата на родната ни земя и нейнитѣ освободители, чуватъ се само похвали за тия герои „хайдуги“. Тѣхнитѣ дѣла сж вече прѣдметъ на паметната народна история....*

* * *

Въ страницитѣ на народната история дѣлата на люде, просвѣтени отъ възвишенъ умъ и благословени отъ потомството, на людето, що сж вѣстили на българския народъ благовѣсть и пробуда на духа му — заематъ онова висше почетно мѣсто, което винаги ще привлича вниманието на българина, който ще изучава епохата на духовната народна пробуда; въ тия дѣла той ще намира съкровищница отъ високи добродѣтели у велики синове на майка България, и така ще има пълната възможность да закрѣпне морално и продължи дѣлото на тия велики български мъже, които ще почита на вѣки....

Минаха десетъ столѣтия, отъ когато велики, просвѣтени и съ възвишенъ умъ българи, първи пѣтъ сж заели да пишатъ на родния си езикъ. На брѣ-

* Славянскій Сборникъ, т. II, Балканскіе гайдуки, стр. 27—125.